

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>Для всіх</i>
Спеціальність	<i>Для всіх</i>
Освітня програма	<i>Для всіх</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1курс, осінній / весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ЄКТС/ 60 год (Лекційні заняття – 18год., семінарські заняття -18год., СР-24год)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік, модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>Лекції (один раз на два тижні починаючи з 1-го тижня), Семінарські заняття (один раз на два тижні бажано після лекції) Для заочників згідно графіку сесії</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Відповідальний за силабус: доц., к.і.н. Перга Юрій Миколайович perga.iurii@lil.kpi.ua <i>Лектори, семінарські: НПП кафедри історії, ФСП</i> https://history.kpi.ua/department/academic-staff/</i>
Розміщення курсу	<i>Курси розміщені на дистанційній платформі «Сікорський» із застосуванням платформ Google classroom, тощо (для кожного факультету окремо)</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Історичні дисципліни надзвичайно важливі процесі підготовки фахівців широкого профілю, основою для національно-патріотичного виховання молоді та базою для формування повноцінного громадянина України. В першу чергу дисципліна має навчити студентів використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства

Предметом вивчення дисципліни «Історії державного управління у Україні» є історія розвитку та становлення державних інституцій, органів управління місцевого та загальнодержавного характеру, норми суспільно-правових відносин в різні часові проміжки української історії.

Мета вивчення навчальної дисципліни – навчити студентів використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства

Відповідно до освітньо-професійних програм (ОПП) першого «бакалаврського» рівня вищої освіти після вивчення дисципліни студенти мають набути наступних **компетентностей**

– здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України;

– здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. Мета навчальної дисципліни

– навчити студентів використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

Згідно ухвалених наказом ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського ОПП першого «бакалаврського» рівня вищої освіти в результаті засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати результати навчання у відповідності до матриці забезпечення програмних результатів навчання змістовними компонентами освітньої програми.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

В структурно-логічних схемах освітньо-професійних програм підготовки фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчальна дисципліна «Історія державного управління в Україні» входить до переліку нормативних дисциплін, спрямованих на формування загальних компетентностей фахівця.

Пререквізити – навчальна дисципліна викладається в 1-му (2-му) семестрі 1-го курсу навчання з усіх ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та не залежить від інших навчальних дисциплін в структурно-логічній схемі освітньої програми. Основою вивчення навчальної дисципліни є базові знання які студенти набувають у середній школі зі всесвітньої історії, України та інших дисциплін.

Постреквізити - Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей та виступає фундаментом для вивчення наступних навчальних дисциплін соціально-гуманітарного блоку.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1 Виникнення та розвиток Української держави та системи управління в період IX ст. до н.е. – початок XX ст.

Тема 1.1. . Вступ. Предмет та завдання курсу. Державне управління в період державних утворень Стародавнього світу.

Тема 1.2. Державне управління в період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства

Тема 1.3. Польсько-Литовська доба

Тема 1.4. Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманату.

Тема 1.5. Державницька думка в Україні в XIX - на початку XX ст.

Розділ 2. Державне будівництво і управління в Україні 1917-2022 рр.

Тема 2.1. Відродження Української національної держави (1917-1921 рр.). Роль і місце УНР, ЦР, Директорії в формуванні центральних, регіональних та місцевих органів влади

Тема 2.2. Радянська модель побудови держави та створення органів управління. Втілення цієї моделі на практиці в Україні 1918-1945 рр.

Тема 2.3. Республіканські структури УРСР в повоєнний період та умовах пошуку оптимальної моделі побудови Української держави (1945-1991 рр.).

Тема 2.4. Формування органів державної влади та управління в умовах проголошення України незалежною державою

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для підготовки до лекційних, семінарських занять, модульної контрольної роботи (складається із трьох частин), самостійної роботи тощо використовується базова та додаткова література (надалі – література), а також рекомендовані історичні джерела. Література, яку треба використовувати для опанування дисципліни, опрацьовується студентами самостійно із застосуванням інтернет-ресурсів, Google classroom. В умовах дистанційного навчання можна готуватись за допомогою розміщеної в е-вигляді літературою в Google classroom з навчальної дисципліни.

Базова

1. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.
2. Історія держави і права України : підручник. / В.М. Іванов - К. : КУП НАНУ, 2013. - 892с.
3. Історія держави та права України: підручник для курсантів та студентів вищих навчальних закладів / О. М. Бандурка, М. Ю. Бурдін, О.М. Головка та ін. ; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Харків: Майдан, 2018. – 616 с.
4. Теорія та історія державного управління : навч. посіб. / [Г. С. Одінцева, В. Б. Дзюндзюк, Н. М. Мельтюхова та ін.] ; за заг. ред. д.е.н., проф. О. Ю. Амосова, к.е.н., доц. Н. М. Мельтюхової. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2012. – 252 с.
5. Усаченко Л. М., Тимцуник В. І. Історія державного управління в Україні : навч. посіб. / Усаченко Л. М., Тимцуник В. І. – К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 292 с.

Додаткова

1. Білоконь М. В. Органи державного управління та місцеве самоврядування в Російській імперії у другій половині XIX ст.(на матеріалах Лівобережної України): історико-правове дослідження. Автореферат дис.... канд. юр. наук. – К.: 2002.
2. Войтович Р. Модернізація державного управління в умовах глобальної інтеграції / Р. Войтович // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. - 2013. - № 2. - С. 14-23. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2013_2_4.
3. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с
4. Державне управління в Україні в період гетьманату (квітень-грудень 1918 р.) : Автореф. дис... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01 / О. І. Яременко; Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. - К., 1999. - 20 с.
5. Іншин М. І. Історія виникнення, розвитку та формування державної служби в Україні / М. І. Іншин // Юридична наука і практика. — 2011. — № 2. — С. 4-9.
6. Історія держави і права України : навч. посіб. / В. М. Іванов. – Київ: Атіка, 2003. – 416 с.

7. Історія держави і права України: хрестоматія-практикум : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів України напряму підготовки 6.030202 – «Міжнародне право» / О. А. Гавриленко, І. А. Логвиненко, Л. В. Новікова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 309 с.
8. Історія державної служби в Україні: у 5 т. / [О.Г. Аркуша, О.В. Бойко, Є.І. Бородін та ін.; відп. ред. Т.В. Мотренко, В.А. Смолій; редкол.: С.В. Кульчицький (кер. авт. кол.) та ін.]; Голов. упр. держ. служби України, Ін-т історії НАН України. — К.: Ніка-Центр, 2009. — Т. 2. — С. 325.
9. Мельниченко А. А. Антикризове державне управління в контексті подолання проблеми бідності: соціологічний підхід / Мельниченко А. А., Мельниченко С. В., Бондаренко А. І. // Вісник НТУУ "КПІ". Політологія. Соціологія. Право : збірник наукових праць. – 2010. – № 4(8). – С. 67–74.
10. Надолішній П. Державне управління в Україні на перехресті тисячоліть: виклики, загрози і перспективи / П. Надолішній // Актуальні проблеми державного управління. - 2014. - Вип. 2. - С. 3-11. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2014_2_3.
11. Органи влади і управління Української держави (друга половина XVII-XVIII ст.) [Текст] : навч. посібник для студентів юрид. спец. вищих закл. освіти / В. М. Єрмолаєв, А. І. Козаченко ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. - Х. : Право, 2002. - 176 с.
12. Пилипишин В. П. Поняття та основні риси державного управління / В. П. Пилипишин // Юридична наука і практика. - 2011. - № 2. - С. 10-14. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/njj_2011_2_2.
13. Утворення ЗУНР, її державний механізм та діяльність (1918-1923 рр.) [Текст] : автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Кобилецький Микола Мар'янович ; Львівський держ. ун-т ім. Івана Франка. - Л., 1998. - 16 с.

Рекомендовані джерела:

1. Довідник з історії України (А-Я) : посіб. для серед. загальноосвіт. навч. закл. / Ін-т іст. дослідж. Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка; заг. ред.: І. З. Підкова, Р. М. Шуста ; упоряд. І. З. Підкова. – Вид. 2-ге, доопрац. і допов. – Київ: Генеза, 2002. – 1135 с.
2. Історія України від найдавніших часів до сьогодення: збірник док. і матеріалів / За заг. ред. А. П. Коцура, Н. В. Терес. — К.; Чернівці : Книга XXI, 2008. — 1100 с.
3. Історія України : джерельний літопис / За ред. В.І. Червінського, М.І. Обушного. - 2-ге вид. випр. й допов.. - К. : КВІЦ, 2012.
4. Історія України: Хрестоматія: у 2-х ч. — Вид. 2-ге перероб. і доп. / Упор. С. М. Клапчук (керівник), Б. І. Білик, Ю. А. Горбань та ін. — К. : ІЗМН, 1996. — Ч. 1. — 372 с.; Ч. 2. — 336 с.
5. Хрестоматія з історії держави і права України : Навч. посіб. / упоряд. А. С. Чайковський. - Київ : Юрінком Інтер, 2003. - 656 с.

Інформаційні ресурси

1. Болонський процес в Україні: стан та проблеми реалізації : [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/May08/09.htm>
2. Верховна рада України rada.gov.ua
3. Електронний архів КПІ <http://ela.kpi.ua>
4. Інститут історії України <http://history.org.ua>
5. Національна бібліотека України <http://nbuv.gov.ua>
6. Національна історична бібліотека України <http://nibu.kiev.ua>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Для вивчення дисципліни заплановано проведення 9 лекційних та 9 семінарських занять, під час яких заплановано виконання 3-х частин модульної контрольної роботи.

Під час вивчення навчального матеріалу застосовуються наступні **методи навчання**:

Код методу навчання	Метод навчання	Рекомендовано при проведенні	
		Лекційних занять	Семінарських занять
МН 1	Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний Відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо)	+	+
МН 2	Словесний метод (лекція, бесіда, інструктаж тощо)	+	+
МН 3	Наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій)	+	+
МН 4	Дискусійний метод	+	+
МН 5	Ділова гра, як метод активного творчого навчання		+
МН 6	Частково-пошуковий, або евристичний, метод Організація активного пошуку рішення поставлених пізнавальних завдань		+
МН 7	Метод проблемного викладу До викладу матеріалу: ставиться проблема - формується завдання на основі різних джерел і засобів. На занятті розглядається спосіб рішення задачі.		+

Нижче наведено розподіл аудиторних годин за темами курсу та календарний план їх проведення.

Назви розділів і тем	Лекції		Семінарські		Оцінювання
	Тижні навчання	Го д-ни	Тижні навчання	Го д-ни	
Розділ 1 Виникнення та розвиток Української держави та системи управління в період ІХ ст. до н.е. – початок ХХ ст.					
Тема 1.1. Вступ. Предмет та завдання курсу. Державне управління в період державних утворень Стародавнього світу.	1	2	2	2	Семінарське заняття
Тема 1.2. Державне управління и період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	3	2	4	2	Семінарське заняття
Тема 1.3. Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства. Гетьманат – устрій та державне управління (XVII-XVIII ст.).	5	2	6	1,5	Семінарське заняття
Модульна контрольна робота №1.1.			6	0,5	МКР №1.1
Тема 1.4. Державницька думка в Україні в ХІХ - на початку ХХ ст.	7	2	8	2	Семінарське заняття
Тема 1.5. Відродження Української національної держави (1917-1921 рр.). Роль і місце УНР, ЦР, Директорії в формуванні центральних, регіональних та місцевих органів влади	9	2	10	1,5	Семінарське заняття

Назви розділів і тем	Лекції		Семінарські		Оцінювання
	Тижні навчання	Го д-ни	Тижні навчання	Го д-ни	
<i>Модульна контрольна робота №1.2.</i>			10	0,5	МКР №1.2
Разом за розділом 1		10		10	
Розділ 2. Державне будівництво і управління в Україні 1921-2017 рр.					
Тема 2.1. Радянська модель побудови держави та створення органів управління. Втілення цієї моделі на практиці в Україні 1921-1945 рр	11	2	12	2	Семінарське заняття
Тема 2.2. Республіканські структури УРСР в повоєнний період та умовах пошуку оптимальної моделі побудови Української держави (1945-1991 рр.).	13	2	14	2	Семінарське заняття
Тема 2.3. Формування органів державної влади та управління в умовах проголошення України незалежною державою	15	2	16	2	Семінарське заняття
Тема 2.4 Реформування органів державної влади та управління	17	2	18	1,5	Семінарське заняття
<i>Модульна контрольна робота №1.3.</i>			18	0,5	МКР №1.3
Разом за розділом 2		8		8	
Віртуальні обміни					
<i>Залік</i>			18	(2)	
Всього годин		18		18	

Відповідність методів навчання та оцінювання відображені в рейтинговій системі оцінювання, яка передбачає: творчі завдання, експрес-контрольні роботи, модульна контрольна робота, підсумковий залік

5.1. Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
1	<p>Вступ. Предмет та завдання курсу. Державне управління в період державних утворень Стародавнього світу.</p> <ol style="list-style-type: none"> Предмет і завдання дисципліни. Особливості державного управління в Кімерії, Скіфському царстві, Сарматській державі Грецькі міста північного Причорномор'я Антське царство – праукраїнське державне утворення, його державний устрій <p>Завдання на СРС</p> <ul style="list-style-type: none"> Державне управління у готських племен Боспорське царство <p>Додаткова література:</p> <ul style="list-style-type: none"> І. Підкова, Р. Шуст. Довідник з історії України. – К.: Генеза, 2006. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України: Навч. посіб. – К.: Атіка, 2006.
2.	Державне управління в період Київської Русі та Галицько – Волинського князівства

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Система управління князівського періоду (IX – XIV ст.). 2. Державне управління в часи князювання Володимира Святославовича та Ярослава Мудрого 3. Галицько-Волинське князівство 4. Магдебурзьке право <p>Завдання на СРС</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Період роздроблення Київської Русі ● Українські землі у складі Золотої орди <p><u>Додаткова література:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● І. Підкова, Р. Шуст. Довідник з історії України. – К.: Генеза, 2006. ● Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України: Навч. посіб. – К.: Атіка, 2006.
3	<p>Статус України та органи її державної влади і управління в польсько-литовський період</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація державної влади в період перебування в складі Литви. 2. Докорінні зміни системи управління в українських землях в період польського панування. 3. Литовські статuti <p>Завдання на СРС</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Структура населення та суспільні стани в період польсько-литовського панування ● Люблінська унія. Утворення Речі Посполитої. <p><u>Додаткова література:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Костомаров М. Книга буття українського народу. – К., 1994. ● Мала енциклопедія етнодержавознавства. – К., 1996.
4.	<p>Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запорізька січ 2. Гетьманат 3. Судова система козацько-гетьманської держави <p>Завдання на СРС</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Структура населення та суспільні стани в період козацько-гетьманської держави ● Друге <p><u>Додаткова література:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Костомаров М. Книга буття українського народу. – К., 1994. ● Мала енциклопедія етнодержавознавства. – К., 1996.
5	<p>Державницька думка в Україні в XIX – на початку XX ст.</p>

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реорганізація системи управління після ліквідації Гетьманщини в Російській імперії. 2. Реформи в Російській імперії 1860-1870х рр. 3. Форми управління в західноукраїнських землях, що були у складі Австрійської імперії. 4. Участь українців в електоральних процесах Австро-Угорської імперії початку ХХ ст. <p>Завдання на СРС</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реорганізація адміністративно-територіального устрою на Україні після ліквідації Гетьманщини та Запорозької Січі • Адміністративно-територіальний устрій Галичини, Північної Буковини та Закарпаття. Система державної влади та управління на західноукраїнських землях <p>Додаткова література:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Драгоманов М. Чудацькі думки про українську національну справу. Українська державницька ідея... Укл. О. Шакало. – К.: МАУП, 2007. • Надолішній П.І. Теорія та історія державного управління. Навч. посібник. – Одеса.: ОРІДУ НАДУ, 2006. • Іванов В.М. Історія державного права України. Навч. посіб. – К.: Атіка, 2007
6	<p>Теорія і практична організації державного управління в УНР, УД і на території ЗУНР (1917-1920).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Діяльність Центральної Ради по відродженню української національної держави. 2. Директорія УНР. 3. Створення Української Держави П. Скоропадського та її теоретичні засади. 4. Національно – демократична концепція побудови ЗУНР. <p>Завдання на СРС</p> <ul style="list-style-type: none"> • З'ясуйте причини розробки в працях В.Липинського класократичномонархічної моделі української держави та системи органів державного управління. • Анархістські утворення періоду Української революції. <p>Додаткова література</p> <ul style="list-style-type: none"> • Шевчук В.П., Тараненко М.Т. Історія української державності. Курс лекцій. – К.: 1999. • Музиченко П. Історія держави і права України. – К.: 1999
7	<p>Радянська модель побудови держави та її органів центрального, регіонального і місцевого рівнів управління (1917-1945 рр.).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форма і суть держави диктатури пролетаріату та її системи управління. 2. Реформації органів влади у відповідності до конституцій 1919, 1929, 1937 УРСР <p>Завдання на СРС</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проаналізуйте державне управління в період встановлення та зміцнення радянської влади в Україні (грудень 1917-1929рр.) • З'ясуйте причини перебудови державного апарату управління в Україні у зв'язку створенням СРСР.

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<p><u>Додаткова література</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. Курс лекцій. – К.: 1999 • Музиченко П. Історія держави і права України. – К.: 1999
8	<p>Республіканські структури УРСР в повоєнний період та в умовах поглиблення кризи радянської системи часів «перебудови» (1945-1991 рр.).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Централізація влади в Україні державного будівництва, адміністративно-територіальних реформаций та періодів їх лібералізації. 2. Об'єктивні умови і суб'єктивні фактори кризи соціалістичної системи і СРСР на рубежі 70-90х років ХХ ст. 3. Конституція УРСР 1978 р. <p>Завдання на СРС</p> <ul style="list-style-type: none"> • За яких обставин відбувалась «перебудова» в УРСР в II половині 80-х років. <p><u>Додаткова література</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. Курс лекцій. – К.: 1999 • Музиченко П. Історія держави і права України. – К.: 1999
9	<p>Формування і діяльність органів державної влади та управління в умовах суверенної України.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проголошення суверенітету України та формування нової системи влади. 2. Інститути президента та парламенту. 3. Конституційний процес і його вплив на розвиток держави, залучення громадян до управлінських фундацій. <p>Завдання на СРС</p> <ul style="list-style-type: none"> • Логіка побудови системи управління в незалежній Українській державі (1991-2014 рр.). • З'ясуйте причини подальшої трансформації державної влади і місцевого самоврядування, закріплення основних принципів їх діяльності в Конституції України 1996, 2004, 2014 рр.. <p><u>Додаткова література</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Музиченко П. Історія держави і права України. – К. 1999. • Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. Курс лекцій. – К. 1999. – с. 76-88. • Конституція України. К., 1996.

5.2. Семінарські заняття

Основні завдання циклу семінарських

занять: - мають за мету:

- 1) сприяти поглибленому засвоєнню і закріпленню проблемних теоретичних питань навчальної дисципліни; сформувати у студентів вміння працювати з історичною, суспільно – політичною та навчально-методичною літературою, мовної культури, логічного й художньообразного мислення, загальної культури особистості з

урахуванням спеціальності, обраної студентом, а також навички готувати виступи, формулювати та відстоювати свою позицію, приймати активну участь у дискусії, робити науково обґрунтовані оцінки досягненням минулого та сучасного рівня історико-культурного розвитку; узагальнювати, критично осмислювати та адекватно оцінювати нагромаджений в історії зарубіжний та вітчизняний історико-культурний досвід;

- 2) розвиток у студентів вміння працювати з історичною, суспільно-політичною, мемуарною та навчально-методичною літературою, готувати виступи, формулювати та відстоювати свою позицію, приймати активну участь у дискусії

№з/п	Назва теми заняття
1	Державне управління в у період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства
2	Структура української держави у Польсько-Литовську добу <i>Модульна контрольна робота № 1.1.</i>
3	Козацьке самоврядування в Запорозькій Січі. Державне управління в Українській гетьманській державі Б. Хмельницького, періоду «Руїни» та правління І. Мазепи
4	Адміністративно-територіальний устрій та державне управління в Україні після ліквідації гетьманського правління російськими імператорами (початок XVIII - XIX ст.)
5	Адміністративно-територіальний устрій та державне управління на українських землях у складі Російської та Австро-Угорської імперій XIX - початок XX ст. <i>Модульна контрольна робота № 1.2.</i>
6	Державне управління в Україні в період Центральної Ради, період Гетьманату та Директорії (1917-1920 рр.)
7	Державне управління в період встановлення та зміцнення радянської влади в Україні 1917-1945 рр.
8	Республіканські структури УРСР в період 1945-1991 рр. <i>Модульна контрольна робота № 1.3.</i>
9	Державне управління в незалежній Українській державі 1991-2022 рр.

Платформа дистанційного навчання:

Для кращого засвоєння матеріалу навчальної дисципліни в період дистанційної роботи, використовується електронна пошта, платформа дистанційного навчання «Сікорський» на основі системи Google Classroom та платформа для проведення онлайн-зустрічей Google Meet та ZOOM, за допомогою яких:

- спрощується розміщення методичних рекомендацій, навчальних матеріалів, літератури тощо;
- здійснюється зворотній зв'язок зі студентами щодо навчальних завдань та змісту навчальної дисципліни;
- перевіряються і оцінюються виконані завдання;
- ведеться облік виконання студентами плану навчальної дисципліни, дотримання графіку подання навчальних/індивідуальних завдань та їх оцінювання

6. Самостійна робота студентів

Самостійна робота передбачає: підготовку до лекцій та семінарських занять; до участі в обговоренні питань відповідної теми; самоконтроль набутих знань; опрацювання рекомендованих джерел та літератури; створення презентацій (за вимогою) для візуального супроводу доповіді; підготовку до виконання модульної контрольної роботи (передбачено три частини); заліку тощо.

6.1. Теми для самостійного опрацювання – не заплановані

6.2. Підготовка до лекційних та семінарських занять. Для підготовки до лекційних та семінарських занять студенту необхідно опрацювати заплановану базову та допоміжну літературу, рекомендовані джерела та підготувати матеріал для його обговорення на заняттях. На це студенту виділяється по 1,5-2 години на кожну тему дисципліни.

6.3. Модульна контрольна робота. На підготовку до МКР (до кожної із трьох частин) відводиться 2 години СРС. Перелік питань для підготовки до МКР надано у **Додатку В**.

6.4. Залік. Залік проводиться на останньому семінарському занятті, після написання студентами модульної контрольної роботи (складається із трьох частин) за результатами набраних рейтингових балів за семестр. На підготовку до заліку відводиться 6 годин СРС. Перелік питань для підготовки до заліку надано у **Додатку А**. У період дистанційного навчання залік може бути проведений згідно графіку занять за допомогою Google Classroom та платформи для проведення онлайн-зустрічей Google Meet/Zoom.

6.5 Віртуальні обміни

У рамках курсу студенти будуть брати участь у міжнародних віртуальних обмінах (ВО) в рамках проекту Global Case Study Challenge.

Метою участі у програмі є розвиток аналітичних навичок студентів шляхом роботи з реальними життєвими ситуаціями. Основою навчального досвіду учасників буде експериментальне середовище для учасників для відточування його у вигляді поглибленого дослідження бізнес-кейсів, взятих безпосередньо з контексту реального світу. Домінуючим педагогічним підходом програми є тематичні дослідження.

Участь у проекті покликана допомогти учасникам розвинути їх міжкультурні та цифрові комунікаційні компетенції та в той же час підвищити їхню обізнаність щодо цілей стійкого розвитку та їх місце в цьому світі. Експериментальне навчання відбувається під час взаємодії у віртуальних міжкультурних командах; зі студентами, призначеними працювати разом у групі, застосовувати свої знання та навички цифрового спілкування в самокерованій та самоорганізованій віртуальній співпраці.

Впродовж програми студенти будуть:

- розвивати міжкультурні компетенції: здатність розуміти та керувати міжкультурною інформацією у віртуальному просторі; демонструвати культурну емпатію, тобто розуміння ідей, цінностей і когнітивних моделей з різних культурних середовищ;
- розвивати цифрові комунікаційні компетенції: демонструвати цифрові навички у віртуальному середовищі; використовувати інструменти, ефективно спілкуватися, співпрацювати з іншими членами команди у віртуальному просторі;
- практикувати навички цифрового менеджменту та лідерства: відточувати організаційні та лідерські навички для управління командою та проектами в мультикультурному середовищі (віртуальна командна робота/віртуальне управління проектами);
- підвищувати обізнаність щодо сталого розвитку в різних національних реаліях і покращувати розуміння ролі, яку цілі сталого розвитку відіграють в організаційному контексті світу, а також їх ширшого впливу на суспільство.

Додаткова цінність для студентів (студенти отримують):

- Розвинуті навички спілкування в різних контекстах і різних типах середовища; (Групове обговорення кейсів онлайн та представлення рішень для цих кейсів, включаючи різні точки зору);
- Відточені навички презентації віртуальної команди: презентацію результатів та рішень представникам бізнесу на глобальній віртуальній конференції;
- Практику формулювання оригінальних ідей, концепцій і рішень для конкретних проблем (вирішення бізнес-кейсів про зіткнення бізнес-культур; підготовка остаточного звіту по темі роботи).

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

7.1. Заохочувальні та штрафні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
участь у студентській науковій конференції, факультетській або університетській олімпіаді (не більше одного разу за семестр)	5 балів	не готовність до роботи на семінарському занятті без поважних причин	-2 бали
відвідування музеїв і використання в роботі над курсом музейного матеріалу (не більше одного разу за семестр)	5 балів	порушення термінів виконання завдань	-2 бали

7.2. Правила відвідування занять

Відвідування лекцій та семінарських занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для підготовки доповідей на семінарські заняття. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.

7.3 Правила поведінки на заняттях

Опрацьовуючи навчальний матеріал навчальної дисципліни «Історія державного управління в Україні» студенти:

на лекціях: уважно слухають лектора та за потреби записують важливу інформацію, задають лектору уточнюючі запитання для отримання додаткової детальної інформації.

на семінарських заняттях роблять доповіді, демонструють презентації, висловлять власну думку з семінарських питань, беруть участь у дискусіях з проблемних питань курсу, виконують модульні контрольні роботи (МКР) із застосуванням платформи «Сікорський».

На лекціях викладач розповідатиме про закономірності та основні тенденції становлення та розвитку органів управління держави, нормативно-правових актів та диференціації суспільства за різними ознаками. Під час лекції допускається діалог між студентами і викладачем у формі питань і відповідей

Робота студента на **семінарських заняттях** передбачає виголошення усних доповідей з певних питань семінару, доповнення доповідачів, участь у дискусіях й інтерактивних формах організації навчального заняття, надання відповідей на запитання, які були поставлені викладачем або студентами, виконання МКР.

Під час семінарських занять викладач критично аналізує виголошені доповіді, коментує допущені помилки, відповідає на питання студентів, пояснює складні або дискусійні питання, модерує дискусію між студентами під час обговорення семінарських питань.

Тематика лекцій і семінарів висвітлена у робочій програмі дисципліни (силабусі), яка розміщена в Електронному кампусі, на вебсайті кафедри історії, платформі «Сікорський» (Moodle, Google Classroom).

Очікується, що під час семінарських занять кожен студент доповідатиме з певного питання семінару, доповнюватиме доповіді інших студентів, задаватиме питання та висловлюватиме власну думку під час тематичних обговорень.

Під час семінарських занять студентам дозволяється користуватися власними письмовим нотатками й конспектами. При цьому варто намагатися доповідати, доповнювати, висловлювати думку в усній формі, а не зачитувати текст з аркуша паперу.

На лекціях та семінарських заняттях допускається використання ноутбуків, планшетів, телефонів для реалізації навчальних цілей. Наприклад, проходження тесту на платформі «Сікорський», демонстрації презентації.

Під час пошуку інформації в мережі Інтернет рекомендується дотримуватися базових правил інформаційної гігієни, використовувати надійні й перевірені джерела інформації та критично ставитися до сумнівних джерел інформації

7.4. Політика крайніх термінів та перескладань

Студентам надається одноразова можливість написання модульної контрольної роботи. Якщо студент пропустив МКР з поважних причин та має офіційне документальне підтвердження, завірене в деканаті, він/вона мають змогу скласти МКР за окремим графіком, погодженим з викладачем

7.5. Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Поточний контроль: здійснюється під час навчальних занять і має на меті перевірити рівень підготовки студентів до навчальних занять. Під час семінарів проводиться опитування здобувачів освіти у вигляді проблемних дискусій між студентами з основних питань курсу, з акцентуванням на узагальненні наукової інформації, формулюванні власної позиції та оцінки викладеного. Модульна контрольна робота проводиться тричі на семестр як контроль залишкових знань з трьох тематичних частин навчальної дисципліни.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Є два можливих результати календарного контролю: атестований (а) та неатестований (н/а). Результат залежить від кількості набраних балів на момент проведення календарного контролю. В РСО зазначається необхідна кількість балів для атестації під час першого та другого календарного контролю.

Віртуальні обміни: самостійна робота студентів в рамках програми віртуальних обмінів оцінюється за внутрішньою шкалою програми та додається до загального рейтингу студента

Семестровий контроль: залік

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з навчальної дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) роботи на 9 семінарських заняттях;
- 2) модульна контрольна робота з трьох частин по 0,5 академічні години кожна
- 3) робота за міжнародною програмою обмінів

Робота студента:

- на дев'яти семінарських заняттях визначає 36% його рейтингу з навчальної дисципліни;
- модульна контрольна робота визначає 34% його рейтингу з навчальної дисципліни;
- робота за міжнародною програмою обмінів визначає 30% рейтингу.

Студент отримає найвищий рейтинг, якщо він:

- бере активну участь у семінарських заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань, дану позицію викладає чітко і логічно, обґрунтовує її належним чином а також активно доповнює відповіді інших студентів на занятті;
- своєчасно готується та виконує модульні контрольні роботи (МКР) по завершенню кожного з трьох тематичних модулів (завдання до МКР надано в додатку В до силабусу та до робочої навчальної програми навчальної дисципліни). Студенту дається одноразова можливість написати МКР;

Неточності, неповнота, помилки у відповідях чи ґрунтуваннях на не достовірних історичних джерел, невиконання МКР призводить до зниження рейтингу студента.

Очікується, що на семінарському занятті кожен студент доповідатиме самостійно з обраного ним питання за темою семінару. Очікується, що студенти пояснюватимуть чому вони сформувавши власну думку саме таким чином а також висловлюватимуть свою думку щодо думок (доповідей) інших студентів

Викладач оцінює роботу студента на кожному семінарському занятті та виставляє бали за роботу на семінарських заняттях та результати проведених МКР до модулю «Поточний контроль» Електронного кампусу. Результати першого і другого календарного контролю залежать від поточного рейтингу студента й заносяться викладачем до модулю «Календарний контроль» Електронного кампусу на восьмому й шістнадцятому тижнях навчання відповідно.

Критерій		Перший контроль	Другий контроль
Термін контролю		8-ий тиждень	14-ий тиждень
Календарний контроль			
Умови отримання позитивного проходження контролю	Поточний рейтинг (50% від результатів «Ідеального студента»)	≥ 16 балів	≥ 32 балу
	За результатами «Ідеального студента»	Робота на 3 семінарах та виконання однієї МКР	Робота на 6 семінарах та виконання двох МКР

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання студента визначені у положенні про РСО з навчальної дисципліни, що є додатком С до цього силабусу.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Умови допуску до семестрового контролю: *Наявність кількості балів не менше 40 балів та виконання трьох частин МКР не менше ніж на «достатньо».*

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань до семестрового контролю (заліку) надані в **додатку А** до силабусу.

При наявності у студенту документів підтверджуючих його участь у олімпіадах (міських, міжміських, Всеукраїнських тощо) за темою семінарського заняття або розділу навчальної дисципліни можуть зараховуватись за відповідною тематикою та відповідними балами РСО

Навчання іноземною мовою

Враховуючи специфіку навчальної дисципліни, деякі поняття та навчальний матеріал вивчаються англійською мовою (фрагментарно). Також у процесі викладання навчальної дисципліни використовуються відеоматеріали англійською мовою.

Враховуючи студентоцентризований підхід, за бажанням студентів, допускається вивчення матеріалу за допомогою англійськомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Рекомендації студентам

Працюючи на лекції студенту варто записувати основні терміни та поняття, фіксувати головні події запропонованої теми, конспектувати узагальнення та висновки по темі, які робить викладач. Якщо студент буде уважно слухати, фіксувати відповідний матеріал, потім прочитає цей текст та застосує його при вирішенні завдання чи підготовці до семінарського заняття. Якщо після цього студент презентує свою обґрунтовану позицію (думку), критично оцінить позиції (думки) інших студентів, ставитиме питання викладачу та студентам – обсяг засвоєного ним навчального матеріалу і глибина його розуміння збільшуватиметься в рази.

Готуючись до семінарського заняття студент має обов'язково опрацювати лекційний матеріал певної теми, бажано ознайомитись з додатковими ресурсами в мережі. При виникненні питань, виявленні незрозумілих положень необхідно обов'язково обговорити їх з викладачем. На семінарському занятті навіть добре підготовлений студент не повинен залишатись пасивним спостерігачем, а активно включатись у обговорення питання. Якщо ж студент не ознайомився

з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Не слід відмовлятися від відповіді на питання викладача. Навіть якщо студент не знає відповіді, доцільно спробувати відповісти, висловити свою думку, виходячи з власних знань, досвіду, логіки запитання тощо. При цьому не треба боятися помилитися – одним з важливих завдань вивчення гуманітарних дисциплін є вироблення вміння логічно мислити і відповідно висловлювати власні думки. Однак, варто пам'ятати, що незнання матеріалу дисципліни є суттєвим недоліком роботи студента і буде негативно впливати на його загальний рейтинг. Відповідальне ставлення до підготовки на кожне семінарське заняття дає змогу не лише правильно засвоїти навчальний матеріал, але й зекономити зусилля при проходженні семестрового контролю.

Важливим у належній підготовці студента є вироблення в нього вміння працювати з документами, які мають історичне значення.

Ознайомлюючись із новим для себе інформаційним історичним документом, слід, насамперед намагатись виявити його достовірність, зрозуміти логіку та послідовність відповідних історичних подій та їх вплив на сьогодення. Такий аналіз дозволить студенту не лише краще засвоїти інформацію, алей аналізувати минулі історичні події, їх вплив на сьогодення та як результат аналіз розгортання можливих майбутні історичні події.

У разі складнощів з розумінням деяких історичних подій не варто соромитись і необхідно обов'язково звертатись до викладача. Він обов'язково допоможе.

Позааудиторні заняття

Можлива участь студентів у:

- науково-дослідницькій роботі та оприлюднення її результатів, зокрема до участі в науково-практичних конференціях – насамперед тій, котру щороку проводить кафедра історії (Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Україна: історія, культура, пам'ять»);
- діяльності студентського гуртка наукового спрямування «Клуб шанувальників історії»;
- олімпіадах з історичних дисциплін

Дистанційне навчання

Можливе синхронне та асинхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій (Google Meet, Microsoft Teams, Zoom, Skype тощо) та освітньої платформи дистанційного навчання «Сікорський» (Moodle, Google Classroom).

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено

доц. каф. історії, к.і.н. Юрій ПЕРГА

посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ

Ухвалено кафедрою історії (протокол № 10 від 16 березня 2022р.)

Погоджено Методичною радою університету (протокол № 4 від 07.04.2022р.)

Перелік питань до семестрового контролю (заліку)

Зразок залікового білету

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Рівень вищої освіти

першого (бакалаврського)

(назва ступеня)

Спеціальність

Для всіх спеціальностей

(код і назва напрямку підготовки)

Освітня програма

для всіх ОПП спеціальностей

(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна

Історія державного управління в Україні

(назва)

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № _____

- 1 *Питання з I блоку питань*
- 2 *Питання з II блоку питань*

Затверджено на засіданні кафедри

Історії

(назва кафедри)

Протокол № _____

від

«_____»

202

р.

Завідувач кафедри історії

(підпис)

(Прізвище та ініціали)

ПИТАННЯ для формування залікових білетів *

Питання I з блоку питань

1. Проаналізуйте політичну владу та державний устрій Київської Русі, місце і роль у ній великого князя, боярської думи та народних зборів (віче).
2. Охарактеризуйте центральні органи державної влади та управління в українській Гетьманській державі в часи Богдана Хмельницького.
3. Розкрийте особливості державного устрою української Гетьманської держави за умовами «Гадяцького трактату» І. Виговського.
4. Дайте характеристику адміністративно-територіальному устрою Великого Литовсько-Руського князівства, систему його найвищих органів державної влади та місцевого управління.
5. Продемонструйте специфіку органів державної влади Речі Посполитої та реорганізацію місцевих органів управління в Україні після укладення Люблінської унії.
6. Охарактеризуйте геополітичне положення України та вплив його на формування української державності, державних структур влади та управління.
7. Проаналізуйте державний устрій та механізм державного управління Галицько-Волинського князівства.
8. Розкрийте обмеження автономії України та перше скасування гетьманського правління Петром I., Катериною II.

Питання II з блоку питань

1. Проаналізуйте реформи державного управління в 60-х - 70-х рр. XX ст., їх декларативний характер.
2. Охарактеризуйте перебудову державного апарату управління в Україні у зв'язку з запровадження НЕПу та утворенням СРСР.
3. Розкрийте особливості проголошення в Україні Радянської влади та створення органів державного управління в 1917-1920рр.
4. Дайте характеристику перебудові державного апарату управління в повоєнні після Другої світової війни роки. Реформа системи управління Західної України (1945 – 50-ті рр.).
5. Продемонструйте специфіку надання надзвичайних повноважень вищим, місцевим органам влади у зв'язку з нападом Німеччини на СРСР в період Другої світової війни.
6. Проаналізуйте прийняття нової Конституції України та закріплення в ній нового адміністративно-територіального устрою, структур державної влади та управління (90-ті рр. XX ст. – 10-ті рр. XXI ст.).
7. Розкрийте реформування системи державної влади і управління в Україні, СРСР після смерті Й. Сталіна, в умовах вступу світу в епоху науково-технічної революції.
8. Охарактеризуйте особливості державотворчого процесу у грецьких містах Північного Причорномор'я.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни

Історія державного управління в Україні

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня «бакалавр»

форма навчання

денна

Після завершення кожного з трьох тематичних модулів студентам дається одноразова можливість написати МКР, яка складається із тестових завдань. Перша та друга МКР оцінюються у 15 балів кожна. Третя МКР у 16 балів. Максимальна кількість балів за три МКР становить 46 бали.

ЗАВДАННЯ до МКР 1.1. з Розділу 1. Виникнення та розвиток Української держави і системи управління в період IX-XIX ст. (Теми1.1.- 1.3)

Тестові завдання формуються з таких блоків

- Державне управління и період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства
- Польсько-Литовська доба

ЗАВДАННЯ до МКР 1.2. з Розділу1. Виникнення та розвиток Української держави і системи управління в період IX-XIX ст. . (Теми1.4.- 1.5)

Тестові завдання формуються з таких блоків

- Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства. Гетьманат – устрій та державне управління (XVII-XVIII ст.)
- Державницька думка в Україні в XIX - на початку XX ст.
- Відродження Української національної держави (1917-1920 рр.). Роль і місце УНР, ЦР, Директорії в формуванні центральних, регіональних та місцевих органів влади

ЗАВДАННЯ до МКР 1.3. з Розділу 2. Державне будівництво і управління в Україні 1921-2017 рр

Тестові завдання формуються з таких блоків

- Радянська модель побудови держави та створення органів управління. Втілення цієї моделі на практиці в Україні 1921-1945 рр.
- Республіканські структури УРСР в повоєнній період та умовах пошуку оптимальної моделі побудови Української держави (1945-1991 рр.).
- Формування органів державної влади та управління в умовах проголошення України незалежною державою.

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

з навчальної дисципліни

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня «бакалавр»

форма навчання **денна**

1. Рейтинг студента з навчальної дисципліни складається з балів, що він отримує за:
- роботи на дев'яти семінарських заняттях
 - модульна контрольна робота (МКР) з трьох частин по 0,66 академічні години кожна

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-сть	Всього
1.	Семінарські заняття (доповідь та участь у дискусії)	36	4	9	36
2.	Модульна контрольна робота складається з:				
	☐ відповіді на тестове завдання	34	1	34	34
3.	Міжнародна програма обмінів	30	30	1	30
	Всього				100

Написання МКР з 3 частин із 34 тестів. (Перша та друга МКР містить по 11 тестів кожна. Третя МКР містить 12 тест.). Максимальна кількість балів за три МКР становить 34 бали (максимальна кількість балів за 1 тест складає 1 балів).

Правильна відповідь – 1 балів

Невірна відповідь – 0 балів

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RD = 36 + 34 + 30 = 100 \text{ балів.}$$

Студенти, які набрали протягом семестру 60 і більше балів ($RD \geq 0,6 R$) отримують залік так званим «автоматом» відповідно до набраного рейтингу.

Студенти, які не виконали МКР не менше ніж на «достатньо» та не отримали не менше 40 стартових бали не допускаються до заліку

Студенти, які виконали умови допуску до заліку, але набрали протягом семестру менше 60 балів отримують можливість взяти додаткові завдання для допрацювання до необхідного мінімуму.

Кількість балів	Оцінка
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

